

Szkoła Podstawowa nr 170 im. Anieli Krzywoń

Program wychowawczo- profilaktyczny

rok szkolny 2021/2022

1. Preambuła

To, jakimi ludźmi dorosłymi będą dzieci, zależy od ich dzieciństwa, od postaw i wartości, jakie zostaną im w tym okresie życia przekazane. Największą rolę w wychowaniu odgrywa rodzina i środowisko. Wychowanie jest stałym procesem doskonalenia się wychowanka, który przez swoje wybory i działania rozwija się i usprawnia swoje zdolności do bycia dojrzałym człowiekiem. Prowadzenie dziecka do dokonywania konstruktywnych wyborów, wskazanie ideału i pomoc w dążeniu do niego oraz ochrona i wsparcie, gdy pojawia się na drodze zagrożenie, stanowią stałe elementy towarzyszenia dziecku w rozwoju.

2. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego

Adresatami programu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele oraz pracownicy niepedagogiczni Szkoły Podstawowej nr 170 im. Anieli Krzywoń w Łodzi.

Szkoła realizuje zadania wychowawczo-dydaktyczne, wspierając wszechstronny rozwój ucznia, wyposaża go w wiedzę i kształtuje umiejętności, budzi aktywność intelektualną oraz rozwija postawy i zachowania cenione i pożądane w społeczeństwie. Do realizacji tych zadań konieczne jest opracowanie, obok programu dydaktycznego, również programu wychowawczo-profilaktycznego, którego realizacja pozwoli wspierać uczniów w rozwijaniu dojrzałej osobowości, nauczy asertywności niezbędnej w sytuacjach zagrożeń oraz umiejętności przestrzegania norm społecznych.

Poza pracą z uczniami, ważne jest również wyposażenie w wiedzę i rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, a także podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych nauczycieli. Dzięki współpracy tych środowisk oddziaływanie na uczniów ma szansę być bardziej spójne i efektywne.

3. Wartości wybrane przez społeczność szkolną

Sprawiedliwość, bezpieczeństwo, tolerancja, motywacja, estetyka, optymizm, otwartość, nowoczesność.

4. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym

Działania profilaktyczne i wychowawcze muszą być związane z problemami dotyczącymi danego środowiska. Konieczna jest zatem diagnoza tego środowiska.

W roku szkolnym 2020/2021 w Szkole Podstawowej nr 170 w Łodzi funkcjonuje 12 oddziałów klasowych, w których uczy się 237 uczniów. 12 uczniów wychowuje się w rodzinach zastępczych, co stanowi 5% wszystkich uczniów w szkole. 9% społeczności uczniowskiej wychowuje się w rodzinach objętych nadzorem kuratora.

42 uczniów posiada opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej – stanowi to 23% wszystkich uczniów, natomiast 3 uczniów posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Coraz większe grono stanowią uczniowie z zagranicy, niebędący obywatelami polskimi(Ukraina, Białoruś), uczniowie będący obywatelami polskimi, którzy pobierali naukę

w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, a także uczniowie należący do mniejszości etnicznej (Romowie).

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 170 stwarzają wiele problemów wychowawczych. Do najczęściej obserwowanych należą:

- konflikty,
- wulgarne słownictwo,
- aroganckie zachowanie w stosunku do nauczycieli,
- zakłócanie toku lekcji, nieprzestrzeganie obowiązujących norm i zasad, brak dyscypliny,
- notoryczne używanie telefonów komórkowych, także w trakcie lekcji,
- trudności w kontrolowaniu emocji,
- niszczenie mienia szkolnego,
- unikanie zajęć dodatkowych organizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- trudności w nauce oraz zachowaniu wynikające z obniżonych możliwości intelektualnych oraz deficytów rozwojowych, a także braku wsparcia ze strony domu rodzinnego,
- brak motywacji do nauki, niechęć do odrabiania prac domowych i przewyżniania trudności.

W związku z wprowadzeniem w ubiegłym roku nauczania na odległość, wśród uczniów pojawił się problem nierealizowania obowiązku szkolnego oraz duży spadek motywacji do nauki, który w największym stopniu dotyczył obecnych klas 8a i 8b. W trakcie nauczania na odległość pojawił się także problem obniżonego nastroju wśród uczniów, występowania objawów depresji lub lęków społecznych. Dużym problemem okazała się także niechęć ze strony niektórych rodziców do współpracy ze szkołą. Pomimo wielokrotnych prób nawiązania kontaktu z domem rodzinnym uczniów nierealizujących obowiązku szkolnego lub przejawiających znaczne trudności edukacyjne i wychowawcze, część rodziców nie wykazywała woli do podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji szkolnej dziecka.

ANKIETA WŚRÓD UCZNIÓW

W czerwcu przeprowadzona została wśród uczniów ankieta, w której wzięło udział 96 uczniów z klas 4-7. Pytania skierowane do uczniów dotyczyły obszarów, tj. relacje rodzinne, relacje z rówieśnikami, formy spędzania czasu wolnego, stosunek do używek, asertywność, korzystanie z Internetu, samopoczucie i samoocena, problemy związane z nauczaniem na odległość, sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

KORZYSTANIE Z INTERNETU:

W część pytań dotyczyła sposobu korzystania z Internetu. Jak zostało przedstawione powyżej, ponad połowa ankietowanych uczniów (54%) diagnozuje u siebie problem spędzania zbyt dużej ilości czasu na korzystanie z Internetu bez związku z nauką.

Dla 55% uczniów gra w gry komputerowe oraz surfowanie po Internecie (47%) są często wybieranymi formami spędzania czasu wolnego.

Dla 85% uczniów korzystanie z Internetu jest sposobem na radzenie sobie w trudnych chwilach.

51% uczniów odpowiedziało, że często zdarza im się spędzać w Internecie więcej czasu, niż planowali, a 42% zdarza się to czasami.

42% uczniów deklaruje, że granie w gry komputerowe, korzystanie z mediów społecznościowych oraz surfowanie po Internecie zajmuje im powyżej 3 godzin dziennie”.

Aż 33% uczniów deklaruje, że rodzice nigdy nie kontrolują czasu spędzanego przez nich na korzystanie z Internetu, natomiast rodzice 44% uczniów robią to czasami.

70% uczniów twierdzi, że nigdy nie doświadczyło cyberprzemocy. 18% twierdzi, że czasem spotykali się z dokuczaniem przez Internet, natomiast 12% odpowiedziało, że często spotykali się z takim zjawiskiem.

ASERTYWNOŚĆ:

Wyniki badania ankietowego wskazują na wysoki poziom asertywności wśród uczniów. Na pytanie o to, co uczeń robi w sytuacji, gdy koleżanka/kolega namawia go na coś, na co nie ma ochoty, 71% osób odpowiedziało, że odmawia. 10% uczniów stwierdziła, że radzi się rówieśników, a po 14%, że radzi się rodziców lub unika towarzystwa tej osoby. Jedynie 9% uczniów odpowiedziało, że zgadza się na propozycję, gdyż nie potrafi odmawiać.

W pytaniu o reakcję na propozycję ze strony znajomych dotyczącą zapalenia papierosa, wypicia alkoholu oraz zażycia dopalacza lub narkotyku, kolejno 83%, 85% oraz 91% uczniów odpowiedziało, że odmówi.

STOSUNEK DO UŻYWEK:

Przeważająca większość uczniów deklaruje, iż nie stosuje i nie zamierza stosować używek. W pytaniu o reakcję na propozycję zapalenia papierosa, odpowiedzi dotyczącej przyjęcia jej udzieliło 3% badanych, na wypicie alkoholu, 6%, a zażycie dopalacza lub narkotyku – 4%.

Na pytanie o stosowanie substancji psychoaktywnych podczas nauki zdalnej, tylko jedna osoba odpowiedziała twierdząco (bez wskazania substancji), jednak na pytanie dotyczące sposobów radzenia sobie w trudnych chwilach, 2 uczniów odpowiedziało, że czasami zapala papierosa, 1 uczeń, że często pije alkohol, natomiast 6% zaznaczyło odpowiedź, iż często w takich chwilach zażywa leki uspokajające, pobudzające lub narkotyki, a 5% zdarza się to czasami.

RELACJE Z RODZICAMI:

Znacząca większość uczniów (89%) deklaruje, że jest zadowolona ze swoich relacji z rodzicami. Uczniowie wskazują, że spędzają wspólnie z rodzicami czas wolny (wyjścia do kina, na spacer, wycieczki, zakupy, uprawianie sportu) oraz rozmawiają z nimi o szkole i swoich ocenach. Jedynie 3% uczniów twierdzi, że nigdy nie spędzają razem wolnego czasu lub nie rozmawiają o sytuacji szkolnej (4%). Nieco większy odsetek uczniów (16%) twierdzi, że nigdy nie mówi rodzicom o swoich problemach. Rodzice w znacznej większości pytają uczniów, dokąd wychodzą z domu (80% uczniów jest pytanych o cel wyjścia zawsze, 4% nie jest pytane wcale). Większość uczniów jest również kontrolowana pod kątem wydawania pieniędzy (29% rodziców sprawdza zawsze, na co dzieci wydają pieniądze, 48% robi to czasem). 20% uczniów deklaruje, że rodzice nie kontrolują ich pod kątem wydawania pieniędzy.

RELACJE Z RÓWIEŚNIKAMI:

83% uczniów twierdzi, że jest zadowolona ze swoich relacji z rówieśnikami. 70% deklaruje, że w czasie wolnym często spotyka się ze znajomymi. 72% badanych twierdzi, że lubi swoją klasę, natomiast 55% chętnie zaczyna rozmowę ze znajomymi ze szkoły. Dzieci deklarują także, że w trudnych chwilach często (49%) lub czasami (39%) rozmawiają z przyjaciółmi.

Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, że w przypadku pytania dotyczącego problemów, z jakimi uczniowie mierzyli się podczas nauki zdalnej, była utrata kontaktów z rówieśnikami i poczucie osamotnienia (31%). Część osób w pytaniu o obawy związane z powrotem do nauki stacjonarnej wymieniała lęk przed kontaktami z rówieśnikami.

SAMOPOCZUCIE I SAMOOCENA:

Ponad połowa uczniów twierdzi, że jest zadowolona ze swoich ocen (68%) oraz ze swojego wyglądu (67%).

W jednym z pytań uczniowie zostali poproszeni o zaznaczenie problemów, z jakimi mierzyli się podczas nauczania zdalnego. Do najczęściej udzielanych przez uczniów odpowiedzi należały:

- brak motywacji do nauki – 67%,
- obniżona sprawność fizyczna – 58%,
- spędzanie dużej ilości czasu w Internecie (bez związku z nauką) – 54%,
- poczucie smutku, przygnębienia, braku energii – 45%,
- niewywiązywanie się z obowiązków szkolnych – 39%,
- objadanie się lub ograniczanie jedzenia – 33%,
- poczucie samotności, utrata kontaktu z rówieśnikami – 31%,
- poczucie rozdrażnienia, kłótnie z członkami rodziny – 31%,
- doświadczenie przemocy w Internecie – 9%.

Również w pytaniu o sposoby przeżywania trudnych chwil i problemów, pojawiały się odpowiedzi, wskazujące na ryzyko pojawienia się u uczniów epizodów depresyjnych (brak siły do działania – 84%), zaburzeń odżywiania (objadanie się lub głodzenie – 63%), uzależnień (głównie od Internetu – 85%) czy też wybuchów agresji (42%).

AGRESJA:

Ze względu na fakt, że nauka w ubiegłym roku szkolnym odbywała się w głównej mierze zdalnie, nie było możliwości, aby miarodajnie ocenić skale zjawiska przemocy rówieśniczej oraz efektów programu antyprzemocowego, który został wdrożony w roku szkolnym 2019/2020.

Z odpowiedzi uczniów udzielonych w ankiecie wynika, że W ubiegłym roku szkolnym 58% uczniów nie spotkało się z przemocą fizyczną. 31% badanych deklaruje, że czasem doświadczali agresji fizycznej, natomiast 8% twierdzi, że doświadczalo jej często.

Z kolei z agresją werbalną spotkało się 62,5% uczniów (41% czasami, 22% często). 35% uczniów deklaruje natomiast, że w ubiegłym roku szkolnym nie spotkali się z dokuczaniem, wyzywaniem czy wyśmiewaniem.

70% uczniów twierdzi również, że nigdy nie mieli do czynienia ze zjawiskiem cyberprzemocy.

Bez względu na wyniki badań w tym obszarze, należy uważnie przyglądać się relacjom pomiędzy dziećmi i podejmować działania mające na celu eliminowanie zjawiska przemocy oraz poprawę relacji rówieśniczych.

ANKIETA WŚRÓD RODZICÓW I NAUCZYCIELI

W celu diagnozy sytuacji uczniów, w czerwcu 2021 r. przeprowadzone zostało również badanie ankietowe wśród rodziców oraz nauczycieli.

W ankiecie dla rodziców wzięły udział 34 osoby, które zostały zapytane o **zauważone problemy w funkcjonowaniu uczniów**. Najczęściej pojawiające się odpowiedzi były zbieżne z tym, co deklarowali uczniowie. Najwięcej odpowiedzi dotyczyło następujących problemów:

- nadużywanie Internetu – 62%,
- słaba motywacja do nauki – 59%,
- obniżenie sprawności fizycznej – 56%,

Ponadto rodzice wymieniali również problemy tj.:

- rozdrażnienie lub wchodzenie w konflikty z domownikami – 32%,
- niewywiązywanie się z obowiązków – 21%,
- zmiana nawyków żywieniowych (mogących świadczyć o zaburzenia odżywiania) – 21%.

Ankietowani nauczyciele (16 osób) również wskazywali podobne problemy, jakie zauważyli wśród uczniów:

- słabej motywacji do nauki – 88%,
- niewywiązywania się z obowiązków – 69%,
- nadużywania Internetu – 56%,
- obniżenia nastroju/depresji – 56%,
- obniżenia sprawności fizycznej – 31%,
- poczucia osamotnienia – 31%.

W ankiecie do rodziców znalazło się również pytanie na temat **oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły**. Najwięcej odpowiedzi dotyczyło:

- przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i dbania o dobre relacje wśród uczniów – 94%,
- rozwijania samodzielności dzieci w zdobywaniu wiedzy – 74%,
- dbania o dobre relacje na linii nauczyciel-uczeń i nauczyciel-rodzic – 53%.

Na pytanie o **wartości ważne dla rodziców w procesie dydaktyczno-wychowawczym**, najczęściej pojawiającymi się odpowiedziami były:

- wiedza – 71%,
- uczciwość i prawdomówność – 65%,
- tolerancja – 59%,
- przyjaźń – 56%.

Na pytanie, jakie **tematy powinny być poruszane z uczniami w ramach oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych** podejmowanych przez szkołę, rodzice wskazywali:

- motywacja do nauki – 71%,
- relacje międzyludzkie – 71%,
- przeciwdziałanie uzależnieniom – 56%
- bezpieczeństwo w Internecie – 53%,
- zasady dobrego wychowania – 50%.

5. Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole

Opierając się na ewaluacji wewnętrznej placówki w 2020 r., badaniu ankietowym skierowanym do rodziców i nauczycieli oraz obserwacji, ustalono czynniki chroniące i czynniki ryzyka.

Czynniki chroniące:

Mapa środowiskowa czynników chroniących		
Grupy czynników	Czynniki chroniące wynikające z diagnozy	Rekomendacje
Czynniki rodzinne	<ul style="list-style-type: none"> Rodzice zgłaszają pracownikom szkoły swoje postulaty i zauważone problemy. Rodzice spędzają z dziećmi czas wolny, rozmawiają z nimi o sprawach związanych ze szkołą. Uczniowie radzą się rodziców w trudnych sprawach. Rodzice w większości kontrolują dokąd dziecko wychodzi i na co wydaje pieniądze. 	<ul style="list-style-type: none"> Dostrzeżenie i wzmacnianie zaangażowania rodziców, wdrażanie w życie ich sugestii. Zachęcanie do współpracy ze szkołą. Organizowanie indywidualnych konsultacji oraz szkoleń i spotkań dla rodziców rozwijających ich kompetencje wychowawcze.
Czynniki rówieśnicze – relacje z rówieśnikami	<ul style="list-style-type: none"> Uczniowie zwracają się do przyjaciół w trudnych sytuacjach. Większość uczniów deklaruje, że lubi swoją klasę. Część uczniów deklaruje, że chętnie nawiązuje relacje z rówieśnikami. Uczniowie chętnie spotykają się ze znajomymi w czasie wolnym. 	<ul style="list-style-type: none"> Budowanie postawy solidarności w zespołach klasowych. Kontynuowanie działań integrujących zespoły klasowe, wzmacniania istniejących już relacji.
Czynniki związane ze szkołą i środowiskiem lokalnym	<ul style="list-style-type: none"> W szkole istnieje oferta zajęć pozalekcyjnych. Uczniowie i rodzice mają duży dostęp do specjalistów na terenie szkoły: psycholog, pedagog, logopeda, socjoterapeuta, terapeuta pedagogiczny (zatrudnieni specjaliści posiadają także wykształcenie w zakresie oligofrenopedagogiki i surdopedagogiki). Część rodziców angażuje się w sprawy i życie szkoły, np. wykazuje inicjatywę i wspiera działania nauczycieli podczas organizacji imprez szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> Dalsze zapewnianie możliwości podnoszenia kompetencji uczniów poprzez uczestnictwo w zajęciach dodatkowych. Zachęcanie rodziców do korzystania z pomocy specjalistów dostępnych na terenie szkoły. Przekazywanie pozytywnej informacji zwrotnej w przypadku zaangażowania się rodziców w życie szkoły. Kierowanie na indywidualne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne uczniów, którzy tego potrzebują. Budowanie pozytywnych relacji pomiędzy uczniami i kadrą

	<ul style="list-style-type: none"> Większość uczniów deklaruje, że lubi swoich nauczycieli. Znaczna większość uczniów twierdzi, że wychowawca pomaga im, gdy tego potrzebują oraz słucha, gdy uczeń ma mu coś do powiedzenia. 	pedagogiczną.
Czynniki indywidualne – tzw. kapitał życiowy	<ul style="list-style-type: none"> Większość uczniów deklaruje znajomość sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach (np. poprzez rozmowy z przyjaciółmi, rodzicami, spacer, sport, słuchanie muzyki, modlitwę). Uczniowie deklarują umiejętność asertywnego zachowania względem środków psychoaktywnych. Około połowa uczniów deklaruje brak obaw przed powrotem do szkoły po zakończeniu nauczania na odległość i jest zadowolona z powrotu do nauki stacjonarnej. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznawanie potrzeb i potencjału indywidualnego uczniów; wspieranie ucznia w rozwoju osobistym.

Czynniki ryzyka:

Mapa środowiskowa czynników ryzyka		
Grupy czynników	Czynniki ryzyka wynikające z diagnozy	Rekomendacje
Czynniki rodzinne	<ul style="list-style-type: none"> Część rodziców wykazuje małe zaangażowanie we współpracę ze szkołą i podejmowanie wspólnych działań na rzecz dziecka. Okres nauczania na odległość ujawnił, że są środowiska rodzinne, które w ogóle lub w stopniu niewystarczającym wspierają rozwój edukacyjny uczniów oraz nie są skłonne do podejmowania współpracy ze szkołą pomimo wielokrotnych zachęt ze strony nauczycieli, wychowawców oraz zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Większość rodziców nie korzysta z możliwości wyrażenia swojej opinii 	<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie w szkole wsparcia w zakresie poradnictwa wychowawczego. Informowanie rodziców przy wielu okazjach, że są ważnym ogniwem w systemie szkolnym, a ich opinie i propozycje są ważne dla całej społeczności szkolnej. Poddawanie dyskusji podczas spotkań z rodzicami ważnych kwestii, aktywne włączanie ich w życie placówki.

	<p>oraz wpływania na kształtowanie kierunków działań szkoły.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duża część rodziców kontroluje aktywności związanej z korzystaniem z komputera przez ich dzieci. • Część rodziców nie rozmawia z dziećmi o ich problemach. 	
<p>Czynniki rówieśnicze – relacje z rówieśnikami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W ubiegłym roku szkolnym trzy oddziały klasowe zostały zredukowane do dwóch. Ze względu na nauczanie na odległość, możliwość integracji nowo utworzonych klas była ograniczona. • Większość uczniów deklaruje, że spotkała się z agresją werbalną ze strony rówieśników (dokuczanie, wyzywanie, wyśmiewanie). • Część uczniów deklaruje, że spotkała się z agresją fizyczną ze strony rówieśników. 	<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie pozytywnych relacji w zespołach klasowych. • Wymiana informacji pomiędzy pracownikami pedagogicznymi na temat relacji wśród uczniów oraz pojawiających się problemów wychowawczych. • Współpraca pomiędzy nauczycielami, wychowawcami i specjalistami, podejmowanie skoordynowanych działań w przypadku pojawienia się problemów. • Konsekwentne reagowanie w przypadku pojawienia się sytuacji trudnych, w szczególności związanych z agresją i przemocą rówieśniczą. • Udzielanie wsparcia uczniom będącym ofiarami przemocy rówieśniczej, nie czującym się bezpiecznie. • Kontynuowanie działań integrujących oddziały klasowe.
<p>Czynniki związane ze szkołą i środowiskiem lokalnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie nie zawsze przestrzegają norm społecznych obowiązujących w placówce. • System konsekwencji w przypadku niewłaściwego zachowania ucznia jest tylko częściowo skuteczny. • Nie wszyscy nauczyciele wiedzą, jak reagować w sytuacjach łamania zasad szkolnych. • Duża grupa uczniów ma niską motywację do nauki (co było obserwowane zarówno podczas nauczania stacjonarnego, jak i zdalnego). Część rodziców nie wspiera dzieci pod kątem edukacyjnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie kompetencji wychowawczych nauczycieli poprzez np. organizację specjalistycznych szkoleń warsztatowych, wsparcie indywidualne, superwizje, współpracę z wychowawcą zespołu klasowego. • Szukanie nowych sposobów interweniowania w przypadku łamania zasad oraz nagradzania zachowań pożądanых. • Zaangażowanie samorządu uczniowskiego do działań na rzecz Szkoły. • Zachęcanie rodziców do korzystania z pomocy specjalistów dostępnych na terenie szkoły.

<p>Czynniki indywidualne – tzw. kapitał życiowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie są słabo zmotywowani do nauki i podejmowania działań wykraczających poza minimum obowiązków. Problem nasilił się podczas nauki na odległość. • Duży odsetek uczniów to uczniowie o szczególnych potrzebach edukacyjnych (z czego blisko 20% to uczniowie zdiagnozowani w poradni psychologiczno-pedagogicznej), wymagający dodatkowego wsparcia ze strony szkoły. • Uczniowie wykazują tendencję w kierunku uzależnienia od Internetu – dzieci same definiują sposób korzystania przez siebie z komputera jako problemowy. • Uczniowie przejawiają problemy emocjonalne, które dodatkowo pogłębił okres izolacji związany z wystąpieniem pandemii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Motywowanie uczniów do nauki i wspieranie ich w pokonywaniu trudności edukacyjnych. • Realizacja programów profilaktycznych adekwatnych do aktualnych potrzeb uczniów oraz zajęć wynikających z harmonogramu <i>Programu wychowawczo-profilaktycznego</i>. • Indywidualne wsparcie uczniów wykazujących: symptomy uzależnienia od mediów, trudności w zakresie budowania adekwatnego obrazu siebie, wybierania pozytywnych strategii radzenia sobie w sytuacjach trudnych. • Podejmowanie ścisłej współpracy z opiekunami uczniów, w razie potrzeby kierowanie do specjalistów poza szkołą.
---	---	--

6. Akty prawne

Podstawę prawną *Programu wychowawczo-profilaktycznego* stanowią następujące dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, art. 48 ust. 1, art. 53 ust. 3, art. 72 ust. 1,
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082),
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762),
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2020 poz. 1449),
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1533),
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad i organizacji udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280),
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2020 poz. 2198),
8. Koncepcja Pracy Szkoły (opracowana w 2014 r.),

9. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka zaktualizowana w oparciu o ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli (przeprowadzone w czerwcu 2021 r.),
10. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.

7. Wizja szkoły

Nasza Szkoła jest drugim domem.

Nasza

Sprawiedliwa
Zawsze otwarta na współpracę
Kreatywna
Opiekuńcza
Ładna
Aktywna w środowisku

jest drugim

Dbą o bezpieczeństwo
Optymistyczna
Motywująca
Ekologiczna
Magiczna

8. Misja szkoły

Pragniemy, aby nasza szkoła była placówką nowoczesną, przyjazną i bezpieczną. Aby panował w niej klimat sprzyjający twórczej pracy uczniów i nauczycieli. Wraz z rodzicami dążymy do ukształtowania człowieka szanującego innych, odpowiedzialnego i świadomie podejmującego decyzje w szybko zmieniającej się rzeczywistości, dbającego o zdrowy i ekologiczny styl życia. Uwzględniamy potrzeby i możliwości uczniów, rozwijamy uzdolnienia i zainteresowania naszych wychowanków, doskonalimy nasze kompetencje wychowawcze i dydaktyczne.

9. Cel ogólny i cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego

Biorąc pod uwagę potrzeby dzieci wynikające z diagnozy środowiska uczniowskiego, oczekiwania rodziców względem szkoły, a także kierunki polityki oświatowej państwa, tj. *wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie oraz podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz*

metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, w bieżącym roku szkolnym realizować będziemy następujące cele:

1. Dbłość o zdrowie fizyczne i psychiczne uczniów:
 - a) rozwijanie sprawności fizycznej i zdrowego stylu życia, ukierunkowanych na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na podejmowanie przez niego zachowań prozdrowotnych,
 - b) wspieranie uczniów w radzeniu sobie z emocjami, ukierunkowane na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
 - c) przeciwdziałanie uzależnieniom od Internetu, gier komputerowych, telewizji i środków psychoaktywnych,
 - d) przeciwdziałanie i przeciwstawianie się agresji rówieśniczej.
2. Dbłość o rozwój osobisty i społeczny uczniów:
 - a) rozbudzanie motywacji do nauki, uświadamianie praktycznej przydatności nauki w życiu w kontekście zdobycia w przyszłości zawodu i znalezienia pracy,
 - b) budowanie atmosfery szacunku, tolerancji i życzliwości (także w kontekście różnorodności kulturowej), wspieranie pozytywnych relacji międzyludzkich.

10. Sylwetka absolwenta szkoły

Absolwent naszej szkoły jest gotowy podejmować wyzwania związane z dalszą edukacją i życiem. Jest to człowiek ambitny, pracowity, wysportowany, odpowiedzialny, uczciwy, konsekwentny, kreatywny oraz pewny siebie.

Tworząc *Koncepcję pracy szkoły*, zapytaliśmy uczniów, jakimi cechami powinien wyróżniać się nasz absolwent. Uczniowie wymienili następujące cechy:

Cechy pożądane:

mądry, kreatywny, pewny siebie, pracowity, bystry, samodzielny, na czasie, zdolny, sprawny fizycznie, lubiący się uczyć, pozytywnie nastawiony

Cechy niepożądane:

agresywny, leniwy, zacofany, zakompleksiony, nielubiany

11. Strategia wychowawczo-profilaktyczna szkoły

Program wychowawczo-profilaktyczny jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze szkoły i środowiska uczniów. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej dla dyrektora szkoły, pedagoga, psychologa, wychowawców klas i pozostałych nauczycieli, samorządu uczniowskiego, pracowników administracji szkoły oraz instytucji i organizacji wspomagających pracę

szkoły, przy współdziałaniu rodziców i z uwzględnieniem ich oczekiwań. Realizacja założeń programu pozwoli na spójne i wielokierunkowe oddziaływanie wychowawcze w stosunku do uczniów.

1. Działania skierowane do uczniów:

Działalność wychowawcza:

- Kształtowanie hierarchii systemu wartości, ze szczególnym naciskiem na wartości takie jak: przyjaźń, tolerancja, współpraca, uczciwość, przestrzeganie norm i zasad społecznych.
- Podejmowanie działań mających na celu ukształtowanie u uczniów społecznie pożądanych postaw oraz respektowanie obowiązujących norm społecznych.
- Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji na linii nauczyciel-uczeń.
- Aktywizowanie do udziału w życiu społecznym, np. poprzez wolontariat.
- Budowania wśród uczniów postawy prozdrowotnej poprzez udział w akcjach i wydarzeniach szkolnych i pozaszkolnych.

Działalność edukacyjna:

- Kształtowanie postaw bezpiecznego i efektywnego korzystania z technologii cyfrowej.
- Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Działalność informacyjna:

- Realizowanie wśród uczniów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych, także we współpracy z organizacjami pozaszkolnymi wspierającymi pracę szkoły.

Działalność profilaktyczna:

- Przygotowanie oferty zajęć sportowych oraz rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.
- Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych (m. in. w ramach współpracy z fundacjami prowadzącymi zajęcia profilaktyczne).
- Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychoaktywnych.

2. Działania skierowane do rodziców:

- Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców lub opiekunów poprzez indywidualne konsultacje oraz spotkania grupowe w ramach „Szkoły dla rodziców”.
- Współpraca z rodzicami lub opiekunami prawnymi w celu budowania wśród uczniów postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.
- Prowadzenie warsztatów oraz akcji informacyjnych skierowanych do rodziców poruszających tematykę profilaktyki zachowań ryzykownych oraz promocji zdrowia psychicznego.
- Doskonalenie kompetencji rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i młodzieży.

3. Działania skierowane do nauczycieli:

- Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków.
- Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców.
- Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i młodzieży.
- Przeanalizowanie aktualnego systemu nagród i kar, wypracowanie nowych, skutecznych metod pracy z uczniami.

4. Działania skierowane do pracowników niepedagogicznych:

- Przypomnienie pracownikom niepedagogicznym zasad udzielania pierwszej pomocy oraz procedur obowiązujących na terenie szkoły.

Realizacja ww. działań może odbywać się z wykorzystaniem metod pracy, tj. interaktywne wykłady, warsztaty, projekty, treningi umiejętności, spektakle teatralne, happeningi, itp. Realizując działania szkoła dostosowuje je do indywidualnych i grupowych potrzeb społeczności szkolnej. W zależności od rozwoju sytuacji epidemiologicznej, form pracy w bieżącym roku szkolnym dostosowywane będą do aktualnie obowiązujących wytycznych związanych z zapobieganiem Covid-19.

12. Ceremoniał i tradycje szkolne

Nasza szkoła posiada swego patrona, logo, sztandar i hymn. Naszym celem jest budowanie wspólnoty szkolnej, kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych poprzez nauczanie szacunku do symboli i barw narodowych, historii oraz tradycji narodowych i lokalnych. W bieżącym roku szkolnym dotychczasowa forma imprez szkolnych dostosowana będzie do wytycznych związanych z zapobieganiem Covid-19.

Imprezy szkolne odbywające się cyklicznie:

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
2. Pasowanie na ucznia pierwszej klasy
3. Tydzień tolerancji i życzliwości
4. Dzień Edukacji Narodowej
5. Apel z okazji Święta Niepodległości
6. Klasowe spotkania wigilijne
7. Dzień pluszowego misia
8. Bal karnawałowy
9. Drzwi otwarte
10. Dzień patrona szkoły
11. Apel z okazji Święta Konstytucji 3 Maja
12. Akcja „Śniadanie daje moc”
13. Dzień Dziecka
14. Piknik Szkolny
15. Uroczyste zakończenie roku szkolnego

13. Tryb postępowania w sytuacjach trudnych

W naszej szkole obowiązuje *Procedura postępowania w sytuacji zakłócania toku lekcji przez ucznia*. Opracowane zostały również *Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy z Policją w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności narkomanią i alkoholizmem w Szkole Podstawowej nr 170 im. A. Krzywoń w Łodzi*.

14. Ewaluacja

Metody do przeprowadzenia ewaluacji *Programu wychowawczo-profilaktycznego*:

1. Analiza dokumentów:
 - sprawozdania nauczycieli oraz pedagoga i psychologa z realizacji harmonogramu zajęć wychowawczo-profilaktycznych wraz z wnioskami,
 - ankiety,
 - zapisy w dzienniku elektronicznym LIBRUS,
 - protokoły z organizacji imprez okolicznościowych,
 - protokoły z przeprowadzenia apeli porządkowych,
 - protokoły ze szkoleń rady pedagogicznej.
2. Obserwacja uczniów.
3. Rozmowy z wychowawcami, nauczycielami i rodzicami.

15. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole

Harmonogramy działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji przez pedagoga/psychologa oraz wychowawców klas zawarte zostały w załącznikach do *Programu wychowawczo-profilaktycznego*.